

Český
týdeník

Založen
roku 1968

Naše rodina

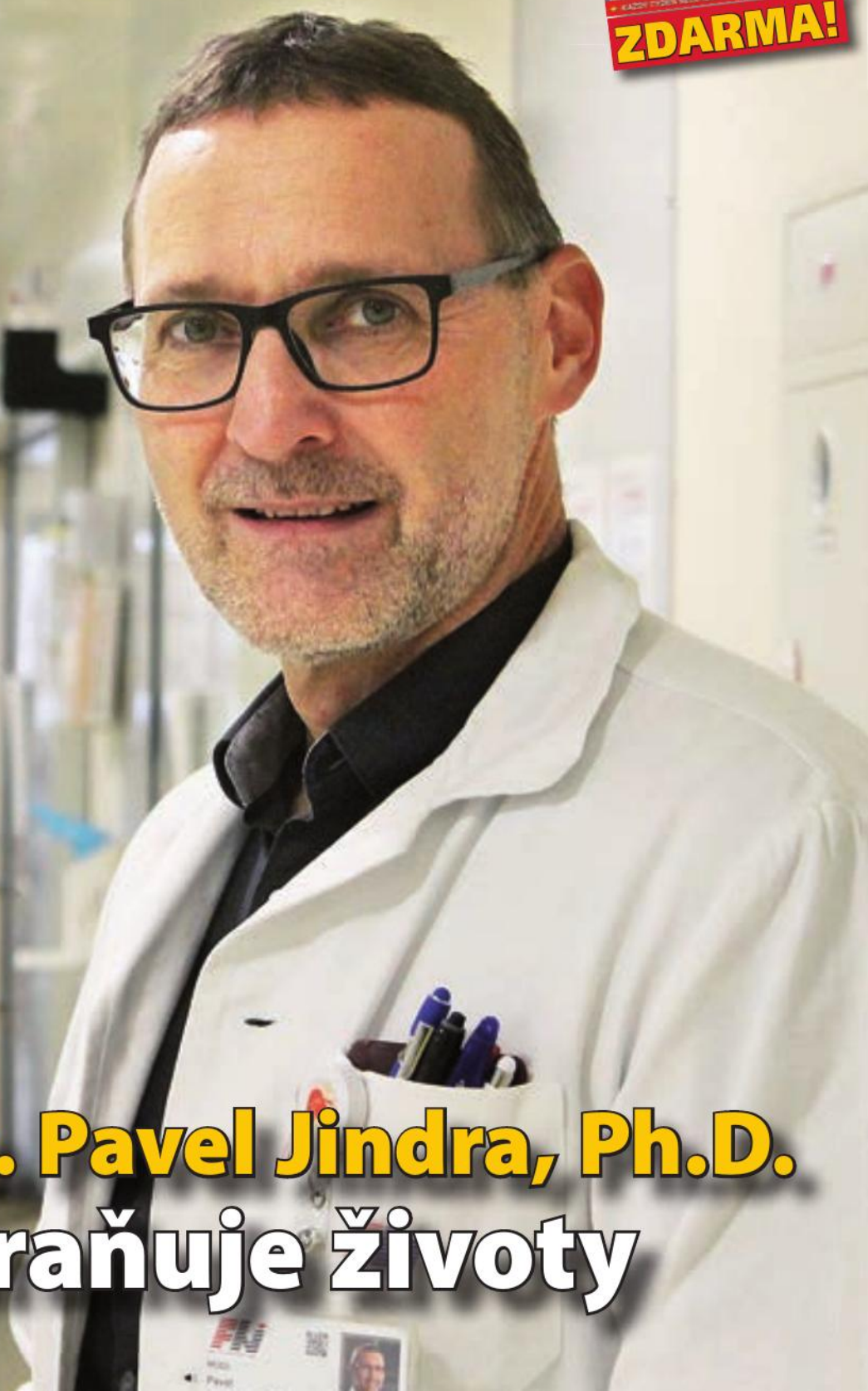
14. 1. 2020

Cena 34 Kč

Pro předplatitele 31 Kč

3

PRO PŘEDPLATITELE: KAŽDÝ TÝDEN JAKO PŘÍLOHA **TVpohoda**

MUDr. Pavel Jindra, Ph.D.
zachraňuje životy

Z Pavla Jindry měl být filozof nebo právník. Dnes je primářem hemato-onkologie v Plzni

Musíme se radovat z pacientů, u kterých se transplantace podařila

Primář hematologicko-onkologického oddělení Fakultní nemocnice v Plzni **Pavel Jindra** se k medicíně dostal vlastně náhodou. Vždycky toužil studovat literaturu, práva nebo filozofii. Pak na gymnáziu přišla nová učitelka a radila mu, aby zkusil medicínu. A nebyla sama, kdo ho k tomu nabádal...

Pavel Jindra dal na radu lidí, kterým důvěřoval. Nikdy nelitoval, že je poslechl, a to, že nyní může pomáhat nemocným, je pro něj největší odměnou. Hemato-onkologii, tedy poruchám krvetvorby a jejich léčbě, se věnuje od svých profesních začátků v roce 1990. Před sedmi lety se stal nástupcem zkládatele Nadace pro transplantace kostní dřeně a Národního registru dárců dřeně a primáře hematologicko-onkologického oddělení plzeňské fakultní nemocnice Vladimíra Kozy.

I Původně z vás měl být filozof nebo právník. Jak se to stalo, že jste šel nakonec na medicínu?

O tom v podstatě rozhodla náhoda. Když jsem byl ve čtvrtém ročníku gymnázia, dostali jsme novou třídní profesorku. Byli jsme její první třída, kterou vedla. Měla čerstvě po absolutoriu pedagogické fakulty a její

manžel Michal Michal právě dokončoval medicínu. Já chtěl studovat humanitní obory, nejraději literaturu na filozofické fakultě. Paní profesorka mě ale začala přesvědčovat, ať se na nic takového nehlásím, že tam budu nešťastný. Že tam v tehdejší době komunistického režimu výrazně zasahuje politika a že vlastně vůbec nebudu studovat

to, co si představuju. Vyprávěla, že její manžel dělá medicínu, že to je takový čistý obor, kde jde i za komunistů hlavně o řemeslo. Že i při studiu se najde čas na čtení a literaturu. Byla to právě ona, kdo mě ve čtvrtém ročníku v podstatě nasměroval na medicínu. Ona i její manžel pro mě byli velké osobnosti, kterých jsem si velice vážil, tak jsem se

Z každého zachráněného pacienta se na oddělení radují

nakonec pro studium lékařské fakulty rozhodl.

I Podle čeho jste na medicíně volil obor, který byste chtěl dělat?

Byla to náhoda. Studoval jsem medicínu a jistý jsem si tehdy byl jen tím, že nechci dělat chirurgii, spíš jsem si přál obor, kde se snoubí klinika s laboratorii. Když jsem koncem osmdesátých let studium končil, doktor Michal mi řekl, že zná mladého a schopného lékaře na hemato-onkologii Vladimíra Kozu, ten že zrovna hledá do týmu mladé lidi, kterým by nevadilo dělat v laboratorii i u lůžka, abych za ním zašel. Tak jsem s ním v létě roku 1988, to bylo v době mezi čtvrtým a pátým ročníkem medicíny, šel. Popovídali jsme si a domluvili se, že do konce studia tam budu chodit do laboratoře prohlížet si preparáty kostní dřeně a uvidíme, jestli mi to půjde a bude mě to bavit. Pokud v tom najdu zalíbení a bude se zdát, že pro to nějaký talent a předpoklady mám, mohl bych tam po absolutoriu nastoupit jako lékař. Tak se i stalo, chodil jsem tam a natolik mě to chytlo, že jsem pak hned po promoci v srpnu 1990 nastoupil na hemato-onkologii, což tehdy nebylo samostatné oddělení, ale ještě součást interní kliniky.

I Co vás na hemato-onkologii nejvíce zaujalo?

Role hrálo více věcí. Především mě velice zaujala osobnost primáře Kozy, protože jsem měl pocit, že to je opravdový šéf. V té době mu bylo nějakých šestatřicet let, byl to mladý, otevřený člověk s naprosto jasnými postoji, což zdaleka neměl každý. Zkrátka jsme věděli, že jsme nalaďeni na stejnou vlnu. A později, když jsem do té problematiky trochu pronikl, jsem získal pocit, že je to obor nesmírně dynamický, který se ohromně vyvíjí a má před sebou velkou perspektivu ve smyslu rozvoje, pokroku a celkových výsledků medicíny. Hlavně se mi na něm líbilo, že při práci nejste jen u lůžka, nečekáte jen na výsledky jiných vyšetření, ale že si sami do té dřeně píchnete, hned se běžíte do laboratoře podívat, o jakou nemoc jde, a je jen na vás stanovit diagnózu. Začnete léčit a opět nemusíte jen čekat na výsledky z rentgenů či laboratorii; sami si účinek léčby sledujete z morfologie kostní dřeně. Prostě je to taková živá medicína, zahrnující jak klinickou práci, tak i laboratorii, máte možnost sle-

Na primářova předchůdce doktora Vladimíra Kozu vzpomínají v Plzni s úctou

dovat, jak se nemoc vyvíjí a jak pacient reaguje na léčbu. Právě tohle se mi na našem oboru od začátku strašně líbilo.

Řešíte závažná onemocnění, která ne vždy šťastně skončí. Jak se s takovou situací vyrovnáváte?

Nejsme bozi, nemůžeme zachránit každého. Musíme se ale radovat z pacientů, u kterých se léčba, včetně transplantace, podařila. A neúspěchy nás musejí motivovat k dalšímu úsilí. Jinak to nejde. Na nemocného s akutní leukemií je třeba se dívat tak, že má diagnózu, která je bez naší léčby stoprocentně smrtelná. Dneska se nám podaří zachránit šest až osm lidí z deseti, tak to je přece hodně. Je to šest až osm lidí, kteří mají své rodiny, děti, přátele, a ty všechny učiníte šťastnými, protože jim zachráníte život. A dva až tři, které nezachráníte, vás musí motivovat. Motivovat ke snaze dělat to stále lépe, aby byly lepší výsledky oddělení, lepší registr... Musíte se zkrátka radovat z těch, kteří se povedli, a ti, kteří se nepovedli, vás musejí vést k dalšímu úsilí. Samozřejmě vás to šťve, jinak to ale nejde. Musíte mít jistotu, že pracujete poctivě, nic nešidíte. Naše práce je smysluplná a za dobu, co ji dělám, udělala ne-

uvěřitelný pokrok. V devadesátém roce přežívali dva až tři lidé z deseti a dneska je to obráceně.

Zmínil jste se o registru dárců dřeně. Po Vladimíru Kozovi, zakladateli Českého národního registru dárců dřeně, jste se stal také vedoucím lékařem registru...

Já v registru s primářem Kozou začínal, na jeho popud jsem zakládal laboratoř pro vyšetřování transplantačních znaků a pak ji měl na starosti, s jeho podporou jsem vybudoval jed-

MUDr. Pavel Jindra, Ph.D. Vystudoval Lékařskou fakultu UK v Plzni a od promoce v roce 1990 působil po boku (dnes už zesnulého) MUDr. Vladimíra Kozy na 1. interní klinice LF UK a FN Plzeň, z níž se postupně vyčlenilo samostatné hematologicko-onkologické oddělení zabývající se léčbou zhoubných poruch krvetvorby a transplantacemi kostní dřeně. Od roku 2000 pracoval jako zástupce primáře oddělení, sedm let je primářem hematologicko-onkologického oddělení FN Plzeň. Zároveň je vedoucím lékařem Českého národního registru dárců dřeně. Podílí se na vědecké a výzkumné práci oddělení, je členem řady odborných společností v České republice i zahraničí. Má dvě dcery a mezi jeho koníčky patří literatura, film, hudba a sport, především cyklistika.

nu z největších a z nejdříve akreditovaných laboratoř v regionu střední Evropy. Od začátku své profesní dráhy jsem opravdu aktivně žil nejen životem hematologicko-onkologického oddělení. V registru jsem doktora Kozu i tenkrát zastupoval, takže toto následovnictví bylo přirozené a vnímal jsem je jako normální. Registr je tak trochu naše společné dítě; on jej sice – obrazně řečeno – zplodil i porodil, ale já se s ním pak podílel na jeho výchově. Určitě ne tolik jako on, ovšem dá se říci, že jsme spolu registr pipľali, spolu podstupovali akreditace, třeba tu první jsme v podstatě připravili sami dva, takže bylo celkem přirozené, že jsem se stal také vedoucím lékařem registru.

Plzeňský registr vznikl v roce 1992. Jaké byly jeho začátky?

Na přelomu let 1991–1992 ve volném čase a vlastním autem objížděl MUDr. Koza transfúzní stanice velkých měst s cílem získat je pro tuto, v té době bláznivou myšlenku, a vytvořit z nich síť

dárcovských center budoucího registru. V roce 1992 pak Český národní registr dárců dřeně oficiálně založil i přes odpor tehdejšího ministerstva zdravotnictví, které prosazovalo centrální registr v Praze. Založil jej i přes odpor kolegů z velkých pražských nemocnic, kteří samozřejmě takovému projektu v Plzni – z jejich pohledu perifernímu měste – příliš nefandili. „Vydupal“ si jej svou tvrdohlavostí a pracovitostí. A vidíte – Český národní registr dárců dřeně je dnes jediný ve východní a střední Evropě, který má prestižní mezinárodní akreditaci. Dnes má skoro sto tisíc dárců, třikrát víc než druhý, pražský registr při IKEM. A zajišťuje provedení více než dvou třetin nepřibuzenských transplantací kostní dřeně v Česku.

Z poměrně amatérských začátků se náš Český národní registr dárců dřeně stal velmi profesionální mezinárodně respektovanou organizací. O tom konečkonců svědčí prestižní WMDA akreditace, jejímž držitelem se stal jako čtvrtý registr na světě v roce 2005 a již třikrát ji obhájil, což je v postkomunistických zemích nevídané.

Alois Žizka
Foto: autor

Primář Jindra šéfuje na svém oddělení osmdesáti zdravotníkům